

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษารายงานโครงการเฉพาะบุคคลเรื่อง ในการศึกษาเรื่อง การรับรู้โครงการประชาสัมพันธ์ นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล กรณีศึกษาผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการนี้ ใช้วิธีวิจัยแบบปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ในเรื่องของการรับรู้ และการเข้าถึงของข้อมูลผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงครั้งเดียว (One Shot Case Study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษา

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองที่นำนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดพื้นที่ของสำนักงานพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 3,652 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตร Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจาก

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยกำหนดให้

n = จำนวนขนาดตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร คือ ผู้ปกครองที่นำนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดพื้นที่ของสำนักงานพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 3,652 คน

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างและค่าเฉลี่ยของประชากร $X - \mu$ ดังนั้น $e = 0.05$

แทนค่าตามสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{3,652}{1 + 3,652 (0.05)^2}$$

$$= 360.51$$

ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองที่นำนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่อยู่ในสังกัดพื้นที่ของสำนักงานพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 400 คน ได้แก่ โรงเรียนเกริกวิทยาลัย โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ โรงเรียนเทคโนโลยีไทยใต้หวัน และโรงเรียนเทคโนโลยีสุวรรณภูมิ

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่าง 2 วิธี ดังนี้

1. การสุ่มตัวอย่างการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นใครก็ได้ที่มีลักษณะตามความต้องการของผู้วิจัย ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองในวันประชุมผู้ปกครองของโรงเรียนในพื้นที่ที่กำหนด

2. การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกสบาย (Convenience หรือ Accidental Sampling) เป็นการเลือกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ อาศัยความสะดวกของผู้วิจัยเป็นหลัก ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองที่พำนักอยู่บริเวณตามอาคาร ผู้ปกครองที่มารับนักเรียน ผู้ปกครองที่พานักเรียนมาสมัครเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ที่กำหนด

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1

ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จะมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาลแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น คือ ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

สมมติฐานข้อที่ 2

การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับความรู้และความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

ตัวแปรต้น คือ การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

ตัวแปรตาม คือ ความรู้และความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

สมมติฐานข้อที่ 3

ความรู้และความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

ตัวแปรต้น คือ ความรู้ และความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน จังหวัดสมุทรปราการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรายงานข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรายงานข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเอง คำถามประกอบด้วย คำถามปลายปิด แบบมีตัวเลือก และ คำถามปลายเปิด ซึ่งประกอบด้วยแนวคำถามที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ และรายได้ต่อเดือน จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาลจากสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อสมัยใหม่ จำนวน 2 ข้อ ใหญ่ 11 ข้อย่อย

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 5 คำถามวัดพฤติกรรม ที่ทำให้ปฏิบัติตามขั้นตอนของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างถูกต้องจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 6 คำถามที่ให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล จำนวน 1 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนตัวแปร

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนน และกำหนดมาตรฐานในการวัดตัวแปร ในแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1.การเปิดรับข่าวสาร

เป็นการวัดการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อสมัยใหม่ โดยวัดความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่อสมัยใหม่ ให้คะแนนดังนี้

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์	คะแนน
บ่อยครั้ง (5 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์)	4 คะแนน
บางครั้งบางคราว (3-4 ครั้งต่อสัปดาห์)	3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง (1-2 ครั้งต่อสัปดาห์)	2 คะแนน
ไม่เคยเปิดรับ	1 คะแนน
คะแนนเฉลี่ยความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์	คะแนน
บ่อยครั้ง (5 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์)	3.26 - 4.00
บางครั้งบางคราว (3-4 ครั้งต่อสัปดาห์)	2.51 - 3.25
นาน ๆ ครั้ง (1-2 ครั้งต่อสัปดาห์)	1.76 - 2.50
ไม่เคยเปิดรับ	1.00 - 1.75
ระดับในการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์	คะแนน
เปิดรับระดับมากที่สุด	5 คะแนน
เปิดรับระดับมาก	4 คะแนน
เปิดรับระดับปานกลาง	3 คะแนน
เปิดรับระดับน้อย	2 คะแนน
เปิดรับระดับน้อยที่สุด	1 คะแนน
คะแนนเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อใหม่ และสื่อเฉพาะกิจ	ความหมาย
4.21 - 5.00	เปิดรับระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	เปิดรับระดับมาก
2.61 - 3.40	เปิดรับระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	เปิดรับระดับน้อย
1.00 - 1.80	เปิดรับระดับน้อยที่สุด

2. ผลของการวัดด้านความรู้ที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

เป็นการวัดความรู้เกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

ตอบถูก ได้ = 1

ตอบผิด ได้ = 0 โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนรวม 0 – 5 แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับโครงการต่ำ
 คะแนนรวม 6 – 10 แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับโครงการปานกลาง
 คะแนนรวม 11 – 15 แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับโครงการสูง
 หมายเลขข้อที่ถูก ได้แก่ หมายเลข 1 – 2 – 3 – 5 - 7 - 10 – 12 – 14 - 15
 หมายเลขข้อที่ผิด ได้แก่ หมายเลข 4 – 6 – 8 – 9 – 11 - 13

3. ผลของการวัดทัศนคติที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

เป็นคำถามทัศนคติ ต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล โดยมีการจัดลำดับแบบ Likert scale เพื่อวัดระดับความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล โดยกำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ

ความคิดเห็น	ทัศนคติทางบวก	ทัศนคติทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

และจากข้อมูลคำถาม ซึ่งเป็นมาตราส่วนแบบ Likert scale โดยนำค่าระดับคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 5 ระดับ คือ

ระดับทัศนคติเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	ช่วงคะแนน
ทัศนคติเชิงบวกมาก	4.21 – 5.00
ทัศนคติเชิงบวก	3.41 – 4.20
ทัศนคติเป็นกลาง	2.61 – 3.40
ทัศนคติเชิงลบ	1.81 – 2.60
ทัศนคติเชิงลบมาก	1.00 – 1.80

4. ผลของการวัดด้านพฤติกรรมที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

คำตอบ	คะแนน
ถูกทุกข้อ คือเรียง 1 – 5	5 คะแนน
ผิด 1 ข้อ	4 คะแนน
ผิด 2 ข้อ	3 คะแนน
ผิด 3 ข้อ	2 คะแนน
ผิด 4 ข้อ	1 คะแนน
ผิดทุกข้อ	0 คะแนน

โดยการลำดับการปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องเรียงลำดับ ดังนี้ 4 - 2 - 5 - 1 - 3

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความเที่ยงตรง (Content Validity)

การทดสอบความเที่ยงตรงในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรต่าง ๆ นำเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และเหมาะสมของเนื้อหา การใช้ภาษา และความชัดเจนของแบบสอบถาม

ความเชื่อมั่น (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบก่อน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาจริง จำนวน 40 ชุด แล้วนำแบบทดสอบเหล่านั้นมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach เพื่อให้ได้ค่ามากกว่า 0.75 ถือว่ายอมรับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลคำถามที่ถามจะเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ การเปิดรับสื่อและการ

เข้าถึงข่าวสารประชาสัมพันธ์ของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ผ่านสื่อต่าง ๆ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ทศนคติที่มีต่อ และพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ทำการสอบถาม โดยการให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง (Self-Administered Questionnaire)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางราชการนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ เอกสารระเบียบการต่าง ๆ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์นโยบายเรียนฟรี 15 ปี และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการวิจัย และการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยต่อไป

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากร การเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าไคสแควร์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามสมมติฐาน แต่ละข้อดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันของผู้ปกครองในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จะมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี แตกต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ T-test , One – Way ANOVA เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 กลุ่มขึ้นไป

สมมติฐานข้อที่ 2

การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์ของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับความรู้และความเข้าใจของผู้ปกครองในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ใช้การวิเคราะห์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม

สมมติฐานข้อที่ 3

ความรู้ และความเข้าใจของผู้ปกครองในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีต่อโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามขั้นตอนของโครงการฯ อย่างถูกต้อง ใช้การวิเคราะห์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม

กรรมวิธีทางข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อรวบรวมเสร็จแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม แล้วจึงทำการลงรหัส (Coding) แล้วจากนั้นจึงได้ทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+

ภาพที่ 3.1

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

